

To pohištvo naj vam bo samo v vzgled, kako se takšne igračke izdelujejo; saj vemo, da boste poskusili napraviti še druge drobnarije, ki jih rabi punčka v svoji sobici.

Poleg tega pa lahko napravimo iz raznih škatlic tudi prav lične hišice; postavimo si lahko prav vso vas s hišicami, skednji, hlevi in cerkvijo. Na naši sliki je upodobljenih nekaj takih stanovališč za naselbino (števil 7—15). Napravimo jih na tale način:

Eno drgalno stran ovojkca škatlice odparamo na treh mestih z nožem (na tisti strani, kjer je tenka lesena ploščica dvojna!), in odpremo ovojkcek. Ravno isto napravimo s spodnjim delom, da dobimo streho (glej števil 7 in 8). Škatlica sama pa ostane v ovojčku, da je hišica po izdelavi tudi dovolj trdna. Nato prevlečemo stranske zidove s papirjem (glej števil 9 in 10). Papir urežemo tako, da sega od slemena do tal. Pri a in b (števil 10) ga pa zarezemo. Ko smo prevlekli obe stranici hišice, napravimo isto na sprednji in zadnji strani. Na hišico nalepimo še okna, vrata in druge okraske iz barvastega papirja in prevlečemo končno tudi streho. Najboljše lepilo za ta dela je knjigoveški klej, ki je nastavljen iz bele moke.

Hiša (števil 14) je narejena z dveh škatlic za vžigalice. Najprej odločimo od obeh ovojkcekov zopet stranski drgalni ploskvi, zavijamo pa sedaj oba pokrovčka navzgor, tako da dasta skupaj streho (števil 12). Hišo prevlečemo ravno tako kakor pri števil 11 s papirjem. Cerkev (števil 15) je narejena prav tako ko hiša, le zvonik (števil 13) je nastavljen iz praznega kartonastega ovoja za zobno pasto, zdravila ali film in prevlečen s papirjem.

Sv. Sava in stavec, ki je iskal pravice.

(Srbska narodna pripovedka. — Priredil P. V. B.)

Zivel je nekdanj pobožen človek, ki se je bil že postaral, toda nikoli še ni bil videl pravice. Vse, kar je vedel, videl in slišal, da se na svetu dogaja, se mu je zdelo krivično, pa si je zaželel in prosil Boga noč in dan, naj dopusti, da bi vsaj enkrat v svojem življenju videl pravico.

Bog mu je željo izpolnil.

Enkrat je ta starček nekam šel, pa se je zamislil. Nenadoma zapazi pred seboj redovnika. To je bil sv. Sava. Ta mu reče:

— Starček, kaj bi si najbolj želel, da bi videl na svetu?

Starček mu odgovori:

— Najbolj si želim, da vidim pravico vsaj enkrat v svojem življenju. Vedno sem Boga to prosil, toda do sedaj mi še ni izpolnil te želje.

— To ni težko, reče sv. Sava. Splezaj na to drevo, pa boš videl pravico.

Stavec s težavo spleza na drevo in vidi pred seboj veliko polje, preko katerega teče bistra reka. Ob reki raste grmovje in drevje. Preko polja prijezdi junak, ki je razkošno oblečen. Stavec še nikoli v svojem življenju ni videl tako sijajno oblečenega jezdeca.

Ko jezdec vidi hladno reko, se mu v poletni vročini zahoče, da bi se v njej skopal. Skoči s konja, ga priveže h grmu in se začenja slačiti. Ker se pa boji, da bi mu kdo medtem ukradel denar, izkoplje pod bližnjim grmom z nožem v zemljo luknjo, skrije v njo usnjeno denarnico ter jo pokrije z zemljo.

Ko se je skopal, se obleče, sede na konja in odjaše, denarnico pa pozabi. Kmalu na to prižene pastir čredo koz k reki, da jih napoji. Ena izmed koz brska po grmovju, koplje z nogami in slednjič se pri-

kaže usnjata denarnica. Ko jo pastir zapazi, jo hitro pograbi, odžene kože in izgine s svojim plenom.

Nato pride prosjak, ves razcapan in truden. Napije se vode in prigrizuje suh kruh, ki ga je prinesel v svoji torbi. Ni se še dobro najedel, ko pridirka jezdec nazaj, skoči s konja, stopi k prosjaku in ga vpraša:

— Koliko časa si že na tem mestu?

— Komaj četrt ure, se glasi odgovor.

— Ali si videl koga tu mimo iti?

— Ne žive duše, Bog mi je priča.

Junak gre h grmu, kjer je bil zakopal svojo denar-

nico, in vidi, da jo je nekdo že odkopal in odnesel. Vrne se k prosjaku in mu reče:

— Če ni nikdo bil tu, potem moraš ti sam vedeti, kje je moja denarnica.

— Kako bom vedel, dobri človek? Ravnokar sem prišel in nimam pojma, kaj je s tvojo denarnico.

Toda junak ga noče poslušati. Reče mu:

— Ali mi vrneš moj denar, ali pa te na mestu ubijem.

Prosjak kliče Boga in vse svetnike za pričo, da ni vzel denarja, toda to mu malo pomaga. Junak ga tako silno udari, da ga ubije. Nato preišče vse prosjakove žepe in njegovo torbo, kakor tudi vso bližnjo okolico, toda ves njegov trud je bil zaman, denarnice le ne najde. Naenkrat se spomni, da ne sme dalje ostati na tem mestu, ker bi ljudje vedeli, da je on ubil tega človeka. Zato naglo sede na konja in odjaše.

Pa tudi starec, ki je vse to gledal z drevesa, se je spomnil, da bi ga mogli ljudje obdolžiti, da je on ubil onega prosjaka, ker se nahaja v njegovi bližini. Zato hitro, kolikor mu dopuščajo stare kosti, spleza z drevesa in odhiti v gorovje. Ko tam hodi po šumi, se mu spet prikaže sveti Sava in ga vpraša:

— No, starec, ali si kaj videl na polju?

Starec pa odgovori:

— Čuj, duhovnik, ti si meni rekel, da bom tam videl pravico, toda takšne krivice, kot sem jo videl danes, pa še v svojem dolgem življenju nisem doživel.

— Nisi videl krivice, mu odgovori sveti Sava, temveč pravico. Samo razumel je ne boš, dokler ti je ne razložim.

Starček pa se bridko nasmehne in pravi:

— Pri milem Bogu, to je vendar črna krivica, če mora človek umreti, pa ni niti kriv, niti dolžan.

— Le poslušaj, pa potem reci, ali je to krivica, ali pravica, pravi sv. Sava. Ali si videl onega junaka? Oče njegov je bil lopov in je ukradel ves denar nekemu seljaku in je tako postal zelo bogat. Pastir pa, ki je prišel koze napajat in je našel junakovo denarnico, je sin onega seljaka, ki mu je junakov oče ukradel denar. Pastir je odnesel denar, ki je njegov, a sam za to ne ve. Oče prosjaka, ki je bil prišel k reki, je bil hajduk in je ubil očeta onega junaka, in sedaj je pravica dosegla njegovega sina. Sedaj pa reci, da to ni bila pravica, kar si videl. Človek ne sme nikoli dvomiti o božji pravici, a tudi ne sme nikoli zlega storiti, ako noče, da bi se mu vračalo.

Pri teh besedah je sv. Sava izginil, starec pa je razmišljal o njegovih besedah in o onem, kar je bil videl na polju.

Gustav Strniša:

Dolgonos.

Drzni palček Dolgonos
rad bi našel čmrljev grad,
ki brez oken je in vrat,
kot je žvižgal črni kos.

Pridno išče sladki med.
Čmrlj se vrne, godrnjač,
Dolgonosek urnih krač
jo pobegne brez besed.

V gradu pa so tri kadi,
vanje čmrlj skril je med,
sam pohitel v daljni svet.
Palček res gradič dobi!

Čmrlj pohiti za njim,
mu brenci okrog ušes:
„Če še enkrat te dobim,
boš drugačen plesal ples!“